

ЦАРКОУНЫ

Беларуская Аўтакефальная

Праваслаўная Царква

ПАСЛАНЕЦ

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

ПАРАХВІЯЛЬНАЕ РАДЫ

КАТЭДРАЛЬНАГА САБОРУ СЬВ. КІРЫЛЫ ТУРАЎСКАГА

401 ATLANTIC AVE., BROOKLYN, N.Y. 11217

Год І6/22

Сьнежань, 1994

2/34/44

КАЛЯДНІЕ
АД ЯГО МІЛАСЫІ
БОЖАЙ
МІТРАПАЛІТА

ВІТАНЬНЕ
І З Я С Л А В А
ЛАСКАЙ
ПЕРШАГЕРАРХА

БЕЛАРУСКАЕ АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАЎНАЕ ЦАРКВЫ

Хрыстос нарадзіўся, слаўце!

Із Сьвятам, у дзень якога збыліся даўнія прароцтвы й праз зьмьсьцё на зямлю ў людзкім целе Божага Сына пачалося нашае збаўленьне ад спадчыннае загубнасьці грэху, вітаю Вас Чэсьці Годнае Духавенства й Любыя Вернікі Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы, ды ўсе, дзе-б Вы ня былі, Праваслаўныя Беларусы ў духоўным і сьвецкім стане, што да гэтае роднае Сьвятое Царквы ймкняцеся, а яшчэ доступу ня маеце.

Заклікаю ўсіх Вас з пабожнай пашанай адзначыць гэтае вялікае Сьвята й жадаю, каб, узмацаваўшы сэрцы сьведамасьцяй выяўленае ў гэтым Сьвяце азнакі Божэе любасьці да людскога роду, Вы дазналі цяперняў ўрачыстаю парою незамучонае радасьці ды былі ёю, разам із усялякай памыснасьцяй, шчадроння кожны дзень у новым 1995-м годзе.

А тым, што, із спалых на іх цяжкасьцяў ды бедаў, сёньня цяпла радасьці ў душы выкрасаць ня здольваюць, наказваю не патанаць бязьдзейна ў роспачы, а ў пэўнасьці на настаньне з Божэе Ласкі лепшае будучыні знайсці ўсьцеху сьвятняю парою.

Да ўсіх чыста зьвяртаюся й з словам асьцярогі ня шукаць сэнсу жыцьця ў вадных матэрыяльных і сьвецкіх здабытках, багацьцях і насаходах, бо хоці на іхняе прыдбаньне няма меры, а на здаваленьне прагі да іх няма мяжы.

Затое ў выкананьні Божых наказаў, службе Бацькаўшчыне й дапамозе блізім здабываецца ўпэўненасьць нашае пасьлядоўнасьці наканава-наму нам з Найвышша шляху, пачуцьцё людское годнасьці й вартасьці, ды радасьць із зробленага добра.

Гэтая высокая, а пастаўленьня нашым Стварцом перад намі жыцьцёвыя мэты, трэба нам заўсёды мець на ўвазе, а асабліва цяпер, калі вахыцца доля дзяржаўнае незалежнасьці нашае Бацькаўшчыны-Беларусі, без захаваньня якое мы ўсе застанемся ўдома парабкамі й жабракамі, а ў сьвеце сіротамі й бяз роду бадзяткамі.

Пэўна, каб гэтую Богам дароную дзяржаўную незалежнасьць убараніць і захаваць, нам нельга спыніцца на тых намаганьнях, працы й ахвярах, якія мы дасюль дзеля гэтае справы рабілі, або іх уменшыць, але наадварот неабходна гэтыя высілкі яшчэ памножыць ды ўзмоцніць.

Але й найвялікшыя асягненьні нашае дзейнасьці прападаць дарэмна, калі мы аддамо іх у рукі невукаў і няўмельцаў, або на волю зраднікаў і ашуканцаў, што плод нашае ахвярнасьці падурному змарнуюць, ці прададуць суседзям сабе на карысьць, а нам на шкоду й вечнае гаваньне.

Таму ўсе Вы, Любыя, на Бацькаўшчыне й ускрозь па сьвеце, ня будзьце абмякавыя, або ня стаўцеся ўлегчы да працэсу ўтварэньня дзяржаўнае й мясцовае ўлады ў нашым Краі.

Выконвайце Вашыя грамадзянскія абавязкі ў выбарах і карыстайцеся Вашымі канстытуцыйнымі правамі дзеля нагляду над тымі, каго Вы ўжо на ўладу выбралі й яшчэ выбярыце, ды над тымі, што з прызначэньня выбраных гэтую ўладу зьдзейваюць.

А задумоўваючыся над выбарам, які Вам даводзіцца рабіць, згадвайце, Любыя, аповяд ізь Сьвятога Пісьма аб трох мудрацох, што за Бэтлэемскай зоркай прыйшлі з дарами пакланіцца Дзіцятку-Ісусу.

Узважце, ці былі яны мудрацамі з адных тых ведаў, што ім паказалі шлях у Бэтлэем, ці мо барджэй яшчэ й зразуменьня, што навука вядзе да вызнаваньня велічы Стварца сьвету ды Ягонага ўсхвалення.

Ды вазьмеце на думку, ці тыя падарожныя здалёк ня выявіліся мудрацамі яшчэ й з тае прычыны, што не вярнуліся да Гірада паказаць дарогу да Бэтлэемскае павеці ды не ўдалі Дзіцятку на сьмерць.

Узяўшы гэты сказ на ўвёт, ня стаўце да ўлады тых, што адно ў вынахадах чалавечых магоў бацаць адказы на людзкія патрэбы ды ймкненьні, але выбірайце тых, якія вызнаюць Божую зьверхнасьць над справамі сьвету.

А яшчэ не давайце веры й не дапускайце да шкоды тых, што, быццам, па шляху службы нашай нованароджанай незалежнасьці йдуць, ды ўдаць і прадаць яе чужым Гірадам імкнуцца.

Якім-жа спосабам пазнаваць, якую мераю мерць у гэтым выпадку людзей, каб не апынуцца пад самаволяй недарэкаў, або гвалтам адступнікаў і зраднікаў?

Адзіным пробным камянем на гэта можа быць толькі непахісна вызнанне й наважна выяўленае ахвотнікам і на ўладны становішчы зразуменне неабходнае й неадкладнае, дзеля ратунку й умацавання нашае дзяржаўнасці, патрэба ўзнаўлення аўтакефаліі Беларускае Праваслаўнае Царквы на Бацькаўшчыне.

Толькі бо родная, звонку незалежная Беларуская Праваслаўная Царква патрапіць данясці да народнае сьведамасці Знайвышні Наказ шанаваць і ўзбагачваць нашу Богам дадзеную духоўную рознасць, і моўную апычонасць ад іншых народаў, ды гэтак збудаваць трывалую падмуроўку незалежнага дзяржаўнага існавання.

І толькі тыя, што да іхняга розуму гэтая Вялікая Праўда дайшла, ды запаліла іхнія сэрцы навагай за ўжыццяўленне гэтае Праўды змагацца, толькі яны з пабожнай сумленнасцяй выконваючы ўвераньня ім у службе Беларускаму Народу абавязкі, патрапяць знайсці шлях да лепшае будучыні зь бездарожжа, у якім апынулася нашая Бацькаўшчына.

Дык слухайце ўжо цяпер, перад недалёкімі выбарамі ў Зьверхнюю Радз Рэспублікі Беларусь, як кандыдаты на дэпутацкія становішчы ставяцца да ідэі нацыянальнае Беларускае Праваслаўнае Царквы й што, каб здэсёніць яе збіраюцца зрабіць.

А калі ў іхніх праграмах аб гэтым успаміну няма, дамагайцеся, каб справа роднае Праваслаўнае Царквы была цвёрда пастаўленая на чале намераў іхняе дзейнасці.

Вы-ж, нашыя Любыя Вернікі, што за межамі Краю, заахвочвайце й падбадзёрвайце нашых суродзічаў на Бацькаўшчыне выказаньня гэтта парадцы выконваць, ды чым зможаце іхню навагу ў гэтай справе падтрымоўвайце.

Гэтак усе мы разам асягнем тады адбудовы Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы ў нашай запраўды незалежнай дзяржаве, у якой у дастатку, супакой й згодзе будзем у роднай мове радасна ўслаўляць Бога ў дзень нараджэння Ягонага Сына з Найчыстае Дзеўны ды праз увесь час, што Ён нам наканаваў на зямлі.

+ І з я с л а ў

Мітрапаліт і Першагерах
Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы

СЬВ. АДПРАВЫ АД КАЛЯД ДА ВЯЛІКАДНЯ

Божыя Службы на Каляды й далейшыя сьвяты аж да Вялікадня будуць адпраўляцца, як паддзена ніжэй /усе даты паводле новага стылю/:
Наканадні Каляд, ці інакш на Куцьця, у пятніцу, 6-га студзеня 1995-га г., а 6-й г. веча - Вялікае Паячэрра з Раніцы.

У дзень ХРЫСТОВАГА НАРАДЖЭННЯ, у суботу, 7-га студзеня /першы дзень Каляд/ - пачатак Сьв. Літургіі а 10-й г. раніцы.

У нядзелю, 8-га студзеня /другі дзень Каляд/ - пачатак Сьв. Літургіі а 9-й г. раніцы.
На Новы Год /паводле старога стылю/, у суботу, 14-га студзеня, - адправы ня будзе.

На Вадохрышча, у чацьвер, 19-га студзеня - пачатак Сьв. Літургіі а 10-й г. раніцы.
Усьлед пасья Сьв. Літургіі будзе Вялікае Асьвячэньне Воды /Ярдань/. З гэтага дня, пасья адправаў, пачнецца абход дамоў з Вадохрышчанскай вадой. Просьба да ўсіх парохвіянаў дамаўляцца, калі ласка, загадзя на час наведання.

На Грамніцы, у сераду, 15-га лютага, адправы ня будзе. Асьвята сьвечак будзе ў наступную нядзелю, 19-га лютага.

Запускі сёлета выпадаюць у нядзелю, 5-га сакавіка, а Вялікі Пост пачынаецца ў панядзелак, 6-га сакавіка.

Кожнае нядзелі ў Вялікі Пост, як і праз цэлы год, перад пачаткам Сьв. Літургіі, ад 8.30 да 9-е г. раніцы, можна спавядацца.

У гэтым самым часе, або яшчэ лепш на колькі дзён раней, можна таксама замаўляць паніхіды й малебны, ды падаваць сьпіскі на ўспамінаньне.

26-га сакавіка - Крыжапаклонная нядзеля. Пасья Сьв. Літургіі малебен з нагоды 77-х угодкаў абвешчання незалежнасці Беларусі 25-га сакавіка 1918 г.

На Дабравешчаньне, у пятніцу, 7-га красавіка, адправы ня будзе.

На Вербніцу, у нядзелю, 16-га красавіка - пачатак Сьв. Літургіі, як і ў кожную нядзелю, а 9-й г. раніцы.

У Вялікі Чацьвер, 20-га красавіка - Успамін Хрыстовых Мукаў /12 Эвангельляў/ - пачатак а 6-й г. увечар.

Вялікая Пятніца, 21-га красавіка - Вячорня й вынас плашчаны на ўспамін Хрыстовых Пахавінаў - пачатак а 6-й г. увечар.

Вялікая Сьбота, 22-га красавіка - Паўночніца - пачатак а г. 11.30 увечар.

ВЯЛІКДЗЕНЬ, нядзеля, 23-га красавіка - Крыжы Ход і Зараньня, ды ўсьлед Сьв. Літургія - пачатак а 12-й г. уначы. Пасья адправаў асьвячэньне пасхаў.

Сьв. Літургія ў Катэдральным Саборы Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне пачынаецца кожнае нядзелі а 9-й г. раніцы.

Адправы ў сьвяты, што прыпадаюць у тыдні, а таксама дадатковыя незаказаныя гэтта адправы, ці зьмены ў іх, абвешчаюцца загадзя з амвону ў царкве.

Вячорныя адправы, апрача пададзеных гэтта вышэй, дзеля далячыні, кошту й цяжкасці даязду амаль усіх парохвіянаў і кліру, часова спынення.

Наведвайце сваю родную Сьвятыню!

З ЖЫЦЬЦЯ БА ПЦ

ЛІСТЫ ў СПРАВЕ ВЫБАРАў ПРЭЗЫДЭНТА БЕЛАРУСІ

Назіраючы, забяспечаны папярэднім урадам Рэспублікі Беларусь, манаполь кандыдатуры В. Кебіча на выкарыстаньне інфармацыйных і прапагандных магчымасцяў у перадвыбарчай кампаніі на становішча прэзыдэнта дзяржавы ды няўтоенае падтрыманьне гэтае кандыдатуры духавенствам Экзархату Маскоўскае Патрыярхіі ў Беларусі, беларуская эміграцыя ў Амэрыцы й у сьвеце моцна трыумфавала за свабодны ход, ды нязманны вынік гэтых выбараў, што былі прызначаны на 23-га чэрвеня г. г.

З гэтае прычыны Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў выслаў старшым кіраўнічых у замежнай палітыцы камітэтаў сэнату й кангрэсу ЗША, адказным за ўсходня-эўрапейскія справы асобам у дзяржаўным дэпартаменце ды галовам некаторых зацікаўленых, і актыўных у дэмакратызацыі былых падсавецкіх дзяржаваў амэрыканскіх арганізацыяў лісты з просьбай дапамогі забяспечыць нагляд за прэзыдэнцкімі выбарамі ў Беларусі міжнароднымі назіральнікамі ў дастатковай колькасці.

На лісты Я.М. Мітрапаліта былі атрыманыя прыхільныя адказы й, як паказалі падзеі, выбары адбыліся, хоць і пры замалой колькасці вонкавых назіральнікаў, але бяз большае колькасці заўважных хітрыкаў і падманаў з боку ўладаў.

ЗБОР НА ПОМНІК АЙЦУ ЯНУ ПЯКАРСКАМУ

У сёлетнім вялікодным нумары "Царкоўнага Пасланца" быў зьмешчаны заклік ушанаваць па-

мяць выдатнага беларускага рэлігійнага й грамадзкага дзеяча а. прат. Яна Пякарскага дапамогай ягонага удава паставіць на магільні памерлага помнік.

У Нью Ёрку й ваколіцах збор грошай на гэтую мэту праводзіла Кансысторыя БАПЦ і, дзякуючы ахвярнасьці нашых вернікаў, у канцавым выніку ён прынёс 550 даляраў.

Гэтыя грошы 18-га травня г.г. былі высланыя сям'і нябожчыка.

Як стала ведама зь ліста ад удавы а. Яна Пякарскага, матухны Аляксандры, помнік на магільні памерлага ўжо пастаўлены й асьвячаны а. прпрсв. Янам Абабуркам.

Матухна Аляксандра, сын і дачка сьв. пам. спачылага, ды Кансысторыя БАПЦ выказваюць усім, што далажыліся ахвярамі на будову помніка, шчырую падзяку за іхнюю шчодрасьць.

ПАДАРОЖКА Ё ІСТПОЙНТ

У нядзелю, 12-га чэрвеня г.г., прыбылі раёнай у Істпойнт, каля Дэтройту, Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў, разам з а. прат. Максімам Таўпекам, адправіў там у царкве Сьв. Духа Сьв. Літургію.

У падарожжы Я.М. Мітрапаліта Ізяслава суправаджалі парахвіяне Кatedральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне сп-ва Пётра й Зофія Швэды йз сп-м Язэпам Кузьменкам.

У сувязі з прадбачаным узнаўленьнем адправаў, прыбылыя здалёк бруклінскія вернікі, на колькі дазволіў час, упарадкавалі царкоўны будынак і парахвіяльны дом, ды навакольную рэзку зямлі, а таксама зрабілі найбольш неабходныя паправы.

За іхнюю ахвярную працу ўспомненым вышэй асобам належыцца шчырая падзяка.

Таксама зь вялікай удзячнасьцяй трэба ўспомніць сп-ню Людмілу Бакуновіч, што ня толькі накарміла й прыняла падарожных на начлег, але й собскай працай далажылася да ўпарадкаваньня царкоўных будынкаў, ды надворку навакол іх.

ПАРАХВІЯ БАПЦ У ІСТПОЙНЦЕ ЁЗНОЎ ДЗЕЙНАЯ

Распараджаньнем Я.М. Мітрапаліта Ізяслава прызначаны на становішча кіраўніка Парахвіі БАПЦ у Істпойнцы, каля Дэтройту, і пачаў там у царкве Сьв. Духа зь нядзелі, 26-га чэрвеня, адпраўляць Божыя Службы Высака Годны Архімандрэнт Інакент.

Адправы Сьв. Літургіі ў Істпойнцкай царкве пачынаюцца кожнае нядзелі й у сьвяты а 10-й г. раніцы, а вячорні ў сыботы й сьвятніа конадні а 6-й г. увечары.

В.Г. Архімандрэнт Інакент апыкуецца таксама ўкраінскай праваслаўнай парахвіяй Сьв. Ап. Андрэя Першпакліканага, якая зь нястачы собскага будынку моліцца ў Сьвята-Духаўскай царкве.

З увагі на гэта В.Г. Архімандрэнт Інакент выдае месячны парахвіяльны бюлетэнь у трох мовах: паангельску, пабеларуску й паўкраінску, у якім падаецца парадак Божых Службаў, неабходныя падрыхтоўчыя паясьненьні да іх, ды парахвіяльныя й агульнацаркоўныя навіны.

Нажалі у будынку царквы Сьв. Духа й плябані за час адсутнасьці, пасьля неадумнае сама-ліквідацыі парахвіі, гаспадара на месцы, насьпела патрэба на ўсялякія паправы й аднаўленьні.

Высака Годны Айцец Архімандрэнт Інакент зьвяртаецца да ўсіх праваслаўных беларусаў з просьбай дапамагчы ўзнавіць добры стан царкоўных будынкаў у Істпойнцы й гэтым забяспечыць далейшае існаваньне там беларускага

рэлігійнага, ды нацыянальна-грамадзкага асяродка.

Ахвяры, калі ласка, высылаць на адрэс: Holy Spirit Church, 14873 Collinson Avenue, Eastpointe, MI 48021-2861.

НА ПАХОВІНАХ ПРЯЦЕЛЯ Й ПАМОЧНІКА

2-га ліпеня сёлета ў Самэрсэт, Н.Дж., на 91-м годзе жыцьця памёр пратапрасьвіцэр Украінскае Праваслаўнае Царквы ў ЗША а. Артэміі Сэлэпіна.

Нябожчык цягам шмат год быў кіраўніком Кансысторыі УПЦ ў ЗША й саборным пратаіярэям у катэдральнай царкве-памятніку Сьв. Ап. Андрэя Першпакліканага ў Баўнд Брук, Н.Дж.

Нябожчык быў таксама й добрым прыяцелем Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы ды асбіста Я.М. Мітрапаліта Ізяслава, якім не адмаўляў у патрэбе магчымае зь ягонага боку помачы.

Таму ў пахавальных адправах над ягоным целам, побач зь Мітрапалітам УПЦ у ЗША Канстанцінам і Архіепіскапам Антоніям, узяў удзел і Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў.

Пры разьвітальным стале, пасьля пахавальных адправаў, Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў выказаў слова прасьвечанае памяці добрага прыяцеля й адгукнога памочніка ў патрэбе.

ПРЫВІТАНЬНЕ ПРЭЗЫДЭНТУ БЕЛАРУСІ

20-га ліпеня г.г., у выніку перамогі ў выбарах, сп. Аляксандар Лукашэнка ўзяў на сябе абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі Беларусь.

З гэтае прычыны Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў выслаў новаму кіраўніку беларускае дзяржавы прывітаньне.

У прывітаньні Я.М. Уладыка Мітрапаліт выказаў павагу да заслугі сп. Аляксандра Лукашэнкі на народны давер і надзею, што на найвышэйшым кіраўнічым становішчы ў рэспубліцы ён, узяўшы Край на шлях гаспадарчага росьцьвіту й духовага адраджэньня, гэты дадзены яму давер выпраўдае й замацаваньня прысягай свае абавязкі выканае.

Далей Я.М. Уладыка Мітрапаліт заявіў прэзыдэнту Лукашэнку, што асягнуць пастаўленых народнымі спадзяваньнямі мэтаў, бяз узнаўленьня нацыянальнае Праваслаўнае Царквы Беларускага Народу, той ня зможа, ды заклікаў яго паспрыяць гэтай справе.

На заканчэньне Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў пажадаў Прэзыдэнту Рэспублікі Беларусь Божае помачы ўва ўсіх ягоных пачынаньнях на дабро Беларускага Народу.

НА СЬВЯТКАВАНЬНІ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ Ё НЬЮ ЁРКУ

У сераду, 27-га ліпеня г.г., з нагоды выпалых у гэты дзень чацьвертых, паводле ахвіцыйнага ліку ўгодкаў абвешчання незалежнасьці Рэспублікі Беларусь, у будынку дзяржаўнага Прадстаўніцтва пры Арганізацыі Задзіненых Нацыяў ў Нью Ёрку было зладжанае прынагоднае прыняцьце.

На ўрачыстасьць быў запрошаны й прысутнічаў на ёй Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў, а суправаджаў яго др. Расьціслаў Гарошка й сп. Барыс Данілюк.

Пры ўваходзе ў залу, дзе адбывалася прывітаньне гасьцей, Я.М. Уладыка Мітрапаліт меў прыемнасьць пазнаёміцца з новым амбасадарам Рэспублікі Беларусь у АЗН сп. Аляксандрам Сычовым ды займеў зь ім даўжэйшую гутарку пазьней падчас урачыстасьці.

Было прыемна чуць, што сам амбасадар і ягоныя памочнікі, зь якімі давялося сустрацца ў той вечар, свабодна карысталіся добрай беларускай мовай.

Падчас святачнага буфэтнага пачастунку Я.М. Уладыка Ізяслаў меў нагоду зрабіць новыя, або ўзнавіць даўнія знаёмствы з гасцямі й прадстаўнікамі ўсялякіх нацыянальнасцяў, а таксама й беларускае эміграцыі, ды пагутарыць зь імі на актуальныя тэмы.

Пашчасціла таксама ўзноў сустрэць прадстаўніцу Рэспублікі Казахстан у АЗН і ў размове зь ёю закрануць становішча беларускае меншасці ў гэтай дзяржаве.

Хоць на ўрачыстасці ня было прамоваў ды прывітаньняў, ані мастацкае часткі, кантакт з прадстаўнікамі беларускае дзяржаўнае адміністрацыі й гутаркі й зь святачна настроенымі гасцямі пакінулі ў памяці ўзвышныя й прыемныя ўражаньні.

Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў быў запрошаны на гэтку-ж урачыстасць, што адбывалася ў той самы вечар у амбасадзе Рэспублікі Беларусь у Вашынгтоне, але, дзеля далейшай даезду туды, мусеў падзякаваць за выяўленую да яго пашану.

СУСТРЭЧА З АРХІЯПІСКАПАМ РАСЕЙСКАЕ ЦАРКВЫ

У нядзелю, 7-га жніўня г.г., Я.М. Мітрапаліта Ізяслава ў ягонай гасподзе наведваў Архiepіскап Мангэтанскі й Заступнік Сакратара Синоду Расейскае Праваслаўнае Царквы за Мяхов В.П. Іларыён.

Уладыкі ў прыязнай гутарцы падзяліліся інфармацыяй і думкамі аб стане Праваслаўнае Царквы ў сьвеце, Злучаных Штатах і ў незалежных рэспубліках былога Савецкага Саюзу.

Пасьля гэтых рэчавых размоваў абодва ўладыкі былі запрошаныя на пачастунак у доме сп-ва Барыса й Марыі Данілюкоў, якія пры нагодзе мелі таксама цікавую гутарку з высокім госьцам.

СУСТРЭЧА З ПРАДСТАЎНІЦАЙ БНФ

16-га жніўня г.г. сябра Кансысторыі БАПЦ сп. Барыс Данілюк сустрэўся, падчас ейнага побыту ў ЗША, з кіраўніцай аддзелу вонкавых дачыненняў Беларускага Народнага Фронту сп-най Валентынай Трыгубовіч.

Сустрэча адбылася ў прыватным памешканьні ў Самэрсэт, Н.Дж.

У даволі працяглай гутарцы была закранутая сучасная палітычная й эканамічная сытуацыя ў Беларусі, а таксама дзейнасьць гэнам Экзархату Маскоўскае Патрыярхіі ды ўрэшт дачыненне БНФ да Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы.

Нажалі да ніякага паразуменьня ў царкоўных справах не ўдалося дайсьці з прычыны адсутнасьці знаку ўдзельнае палітычнае паставы й цікаўнасьці БНФ да ўзнаўленьня беларускае нацыянальнае праваслаўнае царквы, і замена гэтых элемэнтаў у ягонай дзейнасьці спадзяваньнямі сп-ні Трыгубовіч на тое, што з драбніцаў, у якіх паступаецца Мітрапаліт Філарэт, вырасьце родная царква.

Ня былі паможнымі ў гутарцы й пагляды сп-ні Трыгубовіч на Беларускаю Аўтакефальную Праваслаўную Царкву, быскрытычна перайнятыя ёю ад гаспадароў, у якіх яна гасьцявала.

СУСТРЭЧА З КІРАЎНІКАМІ ЗЭС "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

У нядзелю, 21-га жніўня, у Беларускім Рэлігійна-Грамадзкім Цэнтры ў Саўт Рывэры, Н. Дж., сябра Кансысторыі БАПЦ сп. Барыс Данілюк пазнаёміўся й з старшынём Згуртаваньня Беларусаў Сьвету "Бацькаўшчына" акадэмікам Радзімам Гарэцкім, які ў гэтым часе наведваў ЗША.

Нажалі, абставіны склаліся так, што пасьля прывітаньня заставалася замала часу пагутарыць на супольна цікавыя тэмы.

Затое пашчасціла мець кароткую размову й з старшынёю Рады гэтае-ж арганізацыі сп-най Ганнай Сурмач.

У размове былі закранутыя перспэктывы ўзнаўленьня нацыянальнае Праваслаўнае Царквы ў Беларусі, пытаньне роднае душпастырскае апекі ў дзяспары й магчымасьці лучнасьці, ды супрацоўніцтва паміж Згуртаваньнем Беларусаў Сьвету "Бацькаўшчына" й Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквою.

Размова выявіла блізкасьць паглядаў абодвух удзельнікаў і скончылася ўзаемным абяцаньнем далейшых кантактаў.

Будзем спадзявацца, што словы госьці ня былі адно выгаднай у нагодзе ветлівасьцяй, а выявам запраўднае навагі абняць дзейнасьцяй Згуртаваньня й справы наладжваньня рэлігійнае апекі беларускае эміграцыі ў блізкім і далёкім замежжы ў нацыянальным духу.

СУСТРЭЧА З ПРЭМ'ЕР МІНІСТРАМ М. ЧЫГІРОМ

У ваўторак, 11-га кастрычніка г.г., Прадстаўніцтва Рэспублікі Беларусь у Арганізацыі Задзіненых Нацыяў ладзіла ў ягонай гасподзе ў Нью Ёрку прыняцьце з нагоды наведаньня прэм'ер міністрам ураду Рэспублікі, сп. Міхайлам Чыгіром, Злучаных Штатаў Амэрыкі.

Беларускую Аўтакефальную Праваслаўную Царкву на прыняцьці рэпрэзэнтаваў Ейны Першагэрарх Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў, а суправаджалі яго др. Р. Гарошка й сп. Б. Данілюк.

Гасьцей пры ўваходзе ў залу вітаў сам амбасадар, сп. Аляксандар Сычоў зь ягоным заступнікам, сп. Аляксеям Мажуховым, ды іхнімі спадарынямі.

Далей у залі пашчасціла з прыемнасьцяй пагутарыць зь генэральным консулам Беларусі ў Нью Ёрку, сп. Леанідам Каравайкам, колькі іншымі ўрадаўцамі Прадстаўніцтва, наведнымі ў ЗША ахвіцэрамі беларускага войска ды й зь знаёмымі з амэрыканскіх колаў і беларускага грамадзтва.

Пасьля прывітаньня гасьцей сп. амбасадар Сычоў быў ласкаў пазнаёміць Я.М. Мітрапаліта Ізяслава з прэм'ер міністрам ураду Рэспублікі Беларусь сп. Міхайлам Чыгіром.

У вабумоўленай абставінамі вечара кароткай гутарцы Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў прадставіў прэм'ер міністру выратавальную для жыцьця Беларускае нацыі неабходнасьць аўтакефаліі Праваслаўнае Царквы ў Беларусі, ды зьвярнуў ягоную ўвагу на небясьпеку для нацыянальнага йснаваньня царкоўнае залежнасьці ад Маскоўскае Патрыярхіі.

Сп. прэм'ер міністар М. Чыгір уважна выслушаў словы й аргумэнты Першагэрарха Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы й абяцаў пацікавіцца праблемамі Праваслаўнае Царквы ў Беларусі й Ейнае аўтакефаліі, ды ўзвжыўшы пачутыя прапановы выкарыстаць іх, паводле магчымасьці, у дзейнасьці.

ПАЖАР У ЦАРКВЕ У НОТЫНГАМ

Доўгім цягам год паражвія БАПЦ у Нотынгам, што ў Англіі, дзякуючы прыхільнасьці англіканскае царквы, карысталася для адправаў будынкам капліцы на мясцовых могілках.

Паражвія, з дазволу гаспадароў, намаглася нават прыстасаваць і ўладзіць будынак капліцы да традыцыяў ды патрэбаў Божых Службаў Праваслаўнае Царквы, якія дагэтуль адпраўляў там наездом а ппрсв. Ян Абабурка.

Нажалі, у канцы кастрычніка г.г., каплічны будынак быў падпалены хуліганамі й выгарэў нагэтулькі, што аб ягонай адбудове ня можа быць мовы.

Вернікі й управа паражвіі разважаюць цяпер дзе, і як забясьпечыць адправу Божых Службаў у будучыні.

СВЯТКАВАНЬНЕ ў МЭЛЬБУРНЕ

У нядзелю, 20-га лістапада г.г., Парахвія БАПЦ Сьв. Віленскіх Мучаннікаў Антона, Яна й Астапа ў Мэльбурне, што ў Аўстраліі, урачыста адзначыла 13-я ўгодкі асьвячэньня, тады яшчэ япіскапам, а цяпер Першагэраархам Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы Я.М. Мітрапалітам Ізяславам собскага царкоўнага будынку.

Святкаваньне пачалося Сьв. Літургіяй, якую, узяўшы яшчэ больш малітоўны настрой вернікаў учульлівым словам, адправіў кіраўнік парахвіі а.ппрсв. Аляксандар Кулакоўскі.

Усьлед за Сьв. Літургіяй быў прынагодны малебен.

Да ўрачыстасьці адправаў моцна спрычыніліся зладныя сьпевы хору пад кіраўніцтвам сп. М. Усьцінава.

Далей святкаваньне працягвалася ў парахвіяльнай залі, дзе Сястрыцтва падрыхтавала шчодры сьвяточны стол.

Немалая грамада прысутных, із смакам спажываючы годныя пахвалы стравы, разам з тым з увагай слухала прысьвечаныя сьвяту прамовы, а паміж імі праводзіла час у цёплых таварыскіх гутарках.

Завяршэньнем духовае спажывы й пачуцьцёвае асалоды ўрачыстасьці быў выступ на ёй ведамага дзявочага хору "Каліні", які выдатна праспяваў рад беларускіх песняў, зьбіраючы за гэта згодныя й працяглыя воплескі.

Падкаваньнем спажыткам роднае духовае й побытавае спадчыны, удзельнікі святкаваньня разыйшліся, дзякуючы Богу, што дасюль захаваў сярод чужынскага мора малы абток успаміну далякае Бацькаўшчыны.

З ПАРАХВІЯЛЬНАГА ЖЫЦЬЦЯНАШЫЯ СЬВЯТЫ І БУДНІ

У ахопленых гэтай зацемкай веснавой, летняй і восеньскай порах 1994-га году парахвіяльнае жыццё йшло, хоць не паказным, але належным шляхам:

У Вербную нядзелю сёлета ўзноў, як і цягам шмат год раней, прыгожыя, ухарошаныя ўстужкамі вербы, яшчэ раз прыгатавалі да асьчэньня ўсім сем і сп-ва Лыскоў і Лосікаў.

Адправы ў царпенным тыдні, як выпадае, прайшлі з павагай і сумам, а Вялікодныя Божыя Службы ўрачыста й радасна.

У Тамашовую, ці йнакш правадную нядзелю, тыдзень пасья Вялікадня, усьлед за Сьв. Літургіяй была адпраўленая паніхіда за супакой душаў ранейшых парахвіянаў, што адыйшлі да Гаспадаровага Пасаду, ды памерлых сваякоў цяперашніх парахвіянаў і маленікаў.

Пасья адправаў у парахвіяльнай залі быў Агульны Сход, аб якім сказана гэта ніжэй.

На Радаўніцу, у ваўторак, 10-га травеня раіцай, адбылося наведаньне й пасьвячэньне магілаў памерлых парахвіянаў на Беларускам Праваслаўным Могільніку ў Іст Бранзвіку, Н.Дж.

У нядзелю, 15-га травеня, з нагоды выпалага ў тыдні дня памяці патрона Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага, ды ў нядзелю 22-га травеня, з нагоды ўгодкаў зьяўленьня дзівам у Жывае вобразу Божае Маці-Апякункі Беларускага Народу, пасья Сьв. Літургіі былі адпраўленыя адумысловыя малебны.

Далей Божы Службы ў нядзелі, а калі выпала й у сьвяты, што ў тыдні, ішлі рэгулярна й нармальна, за выняткам нядзелі 12-га чэрвеня, калі Я.М. Мітрапаліт Ізяслаў наведваў парахвію ў Істпойнце, каля Дэтройту.

У другую нядзелю пасья Сёмухі, 3-га ліпеня, прызначаную на адданьне пашаны Сьвятым Бе-

ларускае Зямлі ды Айцом Аўтакефаліі Беларускае Праваслаўнае Царквы, усьлед за Сьв. Літургіяй быў адпраўлены прынагодны малебен.

Апрача паніхідаў, што на жаданьне сваякоў памерлых былі адпраўленыя ў некаторыя нядзелі, агульныя паніхіды адбываліся пасья Сьв. Літургіі ў Тамашовую нядзелю ды ў нядзелю ўсьледнюю Дзядам, 6-га лістапада, а ў нядзелю, 27-га лістапада была адслужаная паніхіда за супакой душаў загінулых і памерлых удзельнікаў Служкага змаганьня, ды ўсіх змагароў за незалежнасьць Беларусі.

У царпенным тыдні, на Вялікдзень ды пазьней на Сёмуху, дзякуючы дбайнасьці й працы сябровак Парахвіяльнага Сястрыцтва, царква была ўвабраная кветкамі, ці зяленівам, а таксама чыстымі ручнікамі й аблачэньнямі на аналоі.

Яшчэ, дзякуючы клопатам сябровак Парахвіяльнага Сястрыцтва, кожнае нядзелі пасья адправаў у парахвіяльнай залі можна было выпіць кубак кавы, а парой й пачаставатца печывам.

За ўсю адзначаную й неадзначаную гэтта працу Парахвіяльнага Сястрыцтва яму й асабліва ягоным сяброўкам Аліне Лысюк, Ганьне Войтэнка ды Марыі Данілюк належыцца моцная падзяка.

Паправы ў сярэдзіне ды звонку будынку выконвалі, а разам з тым і ўтрымоўвалі парадак сп.сп. Язэп Кузьменка, Пётра Швэд і Расьціслаў Гарошка.

Сп. Кіры Касьцюкевіч рэгулярна касіў траву й стрыг кусты ўперадзе, і збоку будынку.

Гэтак вось праз дбайнасьць і ахвярнасьць названых, ды неназваных гэтта парахвіянаў і парахвіянаў, за што ім шчыра ўдзячнасьць і прасьба Божае Ласкі, Парахвія Катедральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне, пазіраючы з надзеяй на Бога ў будучыню, сустрэла сёлета ўвосень 44-я ўгодкі ейнага заснаваньня ды 36 год ад куплі будынку.

ПАРАХВІЯЛЬНЫ СХОД

З увагі на нечаканы набег неадкладных справаў, у нядзелю, 8-га травеня г.г. быў скліканы Агульны Сход Парахвіі.

Сход прайходзіў у парахвіяльнай залі й пачаўся пасья Сьв. Адправаў супольнай малітвай ды архіпастырскім заклікам Я.М. Мітрапаліта Ізяслава Божага прыняць працы сходу.

Кіраваць нарадамі сходу быў выбраны сп. Барыс Данілюк, а рабіць іхні запіс сп. Пётра Манькоўскі.

Пасья ўступных фармальнасьцяў, сход далей выслушаў справаздачу сяброў даследныя Парахвіяльнае Рады: ейнага старшыні – дра. Расьціслава Гарошка, скарбніка – сп. Уладзімера Курыла й сакратара – сп. Барыса Данілюка.

Справаздача паказала, што, ня гледзячы на незалежны ад яе цяжкасьці, Парахвіяльная Рада за час ейнага ўрадаваньня справілася із узятымі на сябе абавязкамі й стварыла ўмовы дзеля няспыннае й належнае адправы Божых Службаў, ды забясьпечыла патрэбны догляд і ўтрыманьне будынку.

Таму, пасья адказу на пытаньні й дыскусіі, на прапанову Кантрольнае Камісыі, справаздача Парахвіяльнае Рады была прынятая й ейная дзейнасьць ухваленая з падзякай.

Сьледам за гэтым сход выбраў Апякунчы Збор Парахвіі ў складзе: дра. Р. Гарошка й сп.сп. П. Манькоўскага, Ул. Курыла, П. Швэда, Ю. Касьцюкевіча, ды В. Лосіка, а таксама выконны орган гэтага збору – Парахвіяльную Радую, у якую ўвайшлі: др. Р. Гарошка й сп.сп. М. Войтэнка, Ул. Курыла, П. Швэд, Ю. Касьцюкевіч ды Барыс Данілюк.

У Кантрольную Камісію былі выбары: сп-ня Марыя Нэстар і сп.сп. Язэп Кузьменка й Валянтын Гарошка.

Пасля выбараў сход прыняў патрэбныя паводле дзяржаўных падаткавых законаў папраўкі рэгістрацыйных дакументаў парахвіі ды разважыў планы дзейнасці на будучыню.

Сход быў зачынены супольнай малітвай і архіпастырскай падзякай за Божую помач у вясняненні памесных вынікаў.

СЬВ. ПАМ. ПАВАЛ ДРАЗДОЎСКІ

II-га ліпеня г.г., пасля цяжкае хваробы, на 78-м годзе жыцця адыйшоў у вечнасць прыхільнік і памочнік Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы сьв. пам. Павал Драздоўскі.

Нябожчык быў глыбока пабожным чалавекам і ў гэткім духу дбайна ўзгадоўваў сям'ю, дзякуючы чаму ягоны сын, Юры, выбраў сабе шлях святарскае службы ў жыцці.

Нажалі нястача беларускіх парахвіяў не дазволіла маладому пастыру знайсці мейсца ў Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царкве й прымусіла пайсці ў чужую юрысдыкцыю.

З гэтае прычыны й далейшы дездз сьв. пам. Павал Драздоўскі ня стаў фармальным парахвіянінам Катэдральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне, але сэрцам быў ён гэтай беларускай святлівай узорным вернікам.

Прыклады блізкасці ягонаму сэрцу нашае царкоўнае справы падаваў ён раз за разам, дажджаючы святатамі на адправы й урачыстасці, цікавічыся справамі БАПЦ увесь час і дапамагаючы шчодрымі ахвярамі на царкоўныя патрэбы.

Няхай-жа ягоная душа спачне ў Божым Райстве, а Амерыканская зямля акрые цела пухам!

ПАДЗЯКІ

Парахвіяльная Рада Катэдральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне моцна дзякуе ейнаму ранейшаму старшынню й доўгагадоваму рэгенту царкоўнага хору сп. Міхасю Тулейку за ўзбагачэнне нотнага й кніжнага архіву нашае Святлінай ахвяраваным ім паважным зборам ягонай собскай рукою сьпісаных нотаў, друкаваных зборнікаў царкоўных сьпеваў, а таксама бага-службовых ды іншага рэлігійнага зместу кнігаў.

Парахвіяльная Рада Катэдральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне шчыра дзякуе сп-ні Аліне Лысюк за зроблены ёю й пакладзены на магільны пахаваных у Іст Бранзвіку сьв. пам. нашых архіпастыраў, пастыраў і безсямейных парахвіянаў, каляднія вянкi.

БЕЛАРУСКІЯ ПРАВАСЛАЎНЫЯ КАЛЯНДАРЫ БАПЦ

Сёлета, як і працягам шмат папярэдніх год, дзякуючы ахвярнай працы а. ппрсв. Аляксандра Кулакоўскага, у Мэльбурне, што ў Аўстраліі, узноў выдадзены Беларускі Праваслаўны Каляндар - кніжка на 1995-ты год.

У каляндары апрача патрэбных кожнаму праваслаўнаму беларусу каляндарных вестак, зьмешчаныя артыкулы й матэрыялы на рэлігійныя, і беларускія патрыятычныя ды агульна цікавыя тэмы.

Апрача каляндара-кніжкі, дзякуючы шчодрасці пахавальнае ўстановы М.А. Малішэўскага й Саўт Рывэру, Н.Дж., якая ўжо даўно займаецца ладжаннем пахаванняў на беларускіх праваслаўных могілках у Іст Бранзвіку, сёлета таксама надрукаваны й насыценны Беларускі Праваслаўны Каляндар Катэдральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне.

Абодва каляндары можна прыдоаць пры наведанні Божых Службаў у Катэдральным Саборы Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне й іншых святліных БАПЦ.

Цана настольнага каляндара-кніжкі - 5.00 дал., а насыценнага - 2.00 дал.

"ГОЛАС ЦАРКВЫ"

Друк наступнага, рыхтаванага на Каляды, нумару рэлігійна-грамадскага часопісу праваслаўных беларусаў "Голас Царквы", што яго выдае Рада Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы, дзеля сур'ёзнае няспраўнасці дасюль ужыванага кампютэрнага абсталявання, адкладзены да часу прыдбання новае машыны на складанне тэкстаў.

Рэдакцыйная Калегія часопісу зробіць усё ад яе залежнае, каб затрымка выдання была якнай-карацейшай.

МАЛІТОЎНІК, ШТО ДА МАЛІТВАЎ НЕАХВОЦІЦЬ

Нашае, узніклае й з усведамлення Божае Волі на зайснаньне азнакаў апычонасці Беларускага Народу й выяўленне гэтае апычонасці перш за ўсё знайвышнім дарам роднае мовы, жаданне й права, у сучасных абставінах у Беларускай Дзяржаве ды й ахвіцыйна вызнанай гэнам Праваслаўнай Царкве ставіцца ў сумнеў, а часта й запярэчваецца.

Прычына гэтае несправядлівасці й зьявагі выдаецца быццам няспеласць гэтае мовы, ейная немілагучнасць ды нат незразумеласць.

Гэткая пагрозна нацыянальнаму йснаваньню парох кожнае ня толькі невуцкае, ці няўмецкае, але й нядабайнае выкарыстаньне, а тым болей навучаньне свае мовы становіцца нацыянальнай шкодай і злачыннем.

Таму ўсялякае, гэтак спрычыненае, калецтва нашае найдаражэйшае спадчыны, каб не разыйшлося заразай, павінна выкрывацца й таўравацца, ды ўслед залечвацца прыкладамі належнага выкарыстоўвання моўнага багацця.

У нас, нажалі, хоць і дзе ні глянь мала што гожа, усё-ж на ніве рэлігійнага выдавецтва гэткія шкоды сталі нормай, а за выповнаньне пустазельля, пры наяве даволі да таго наўчоных, із сьвецкае няцікаўнасці, ці партыйна-палітычнага разліку, ніхто не бярэцца.

Наслухоўваючы гэткую моўнасць крытыкі, нат пры асыярозе на нястачу ў сабе адумсловае навукі, у некаторых выпадках становіцца нясьцерпна, каб, здаўшыся адно на тое, што амерыканцы называюць "sensitivity of the native speaker" ня гукнуць "ратуйце" й ня выткнуць пальцам як, чым і хто паскудзіць любую сэрцу мову.

З прычынаў на няўтрыманьне, каб не загаласіць зь бязжалнага й тупога абыходжаньня з нашай мовай, возьмем сёння на разгляд кніжку "Беларускі Праваслаўны Малітоўнік", выдадзеную пад фірмаю Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы ў 1990-м годзе на Канадзкай зямлі.

На І60-ці, амаль, бачынах у кніжцы надрукавання, апрача штодзённых малітваў, яшчэ ў немалой колькасці й рэдка ўжываных, а таксама тэксты некаторых сьпеваў з Божых Службаў, ды ўрэшт і кароткія настаўленьні ў веры.

Выказаць аб усіх чыста іх мярканьні ў кароткім аглядзе немагчыма й таму даводзіцца з большага паразважаць адно аб малітвах штодзённых, запэўніўшы чытача, што ўсё праз гэтыя малітвы сказанае ў роўнай меры датычыць зместу да канца.

Сьпярша нельга не заўважыць, што ў кніжцы, як правіла ўжываецца небеларускі парадак словаў, а гэта: назоўнік+займеньнік, дзяслоў

+займеньнік, або назоўнік+прыметнік і інш., напрыклад: "імя Тваё, душы нашы, розум мой"; "пьем Табе, падняў мяне, адгані мяне" і "сэрца чыстае, дух моцны, хлеба нашага штадзённага", ды пад., замест якраз адваротных месцаў гэтых словаў у будове сказаў беларускае мовы.

Гэтыя бясконцыя калкі з царкоўна-славянскае мовы, у якую яны трапілі з грэцкае, адразу разьбіваюць сваю беларускую мову мзляды-насьць ды робяць тэксты выбоістымі, і чужымі для сляху.

Дадаць гэтага ўражаньня нянаскасьці яшчэ й усечаньня, паводле бэзсэраўскіх скрываў граматыкі, хворы займеньнікаў "наша, нашы", замест "нашая-е, нашыя".

На вышэй паказаных усюдных агрэхах загана-насьць малітоўніка аднак ня кончыцца, але адно адчыняецца, бо пачаўшы чытаць тэксты малітваў адразу становіцца ясна, што рэдактар, які рабіў паправу выданьня й пусьціў яго ў сьвет, царкоўна-славянскае мовы не разумее, а беларускае ня ведае.

На довад прачытаем колькі малітваў, пачынаючы з "Госпадзе Ісусе Хрысьце, Сыне Божы, Збаўца наш, дзеля малітваў Маці Твае і ўсіх сьвя-тых, памілуй нас. Амін".

У гэтым нядоўгім сказе бачым найменш 5 памылак, якія, не ўваходзячы ў дыскусію зь няпісьменнасьцю, спрабуем заступіць чыстаю моваю.

Дык вось у малітоўніку напісана "Госпадзе" замест "Госпаду", "Сыне Божы", а не як трэба "Божы Сыну", "Збаўца наш", дзе належала-б "наш Збаўца", "дзеля малітваў Маці Твае", хоць лепш было-б "праз малітвы Твае Маці", ды ўрэшт "памілуй" там, дзе трэба паставіць "зьмілуй".

Таксама й замест "амін" ляпей гучэла-б "амін".

Возьмем цяпер наступную малітву: "Уладару нябесны, Уцяшыцелю, Духу ісьціны, што ўсюды прысутны і ўсе напаўняеш, Скарбніца добра й жыцьцядацелю, прыйдзі і ўсяліся ў нас і ачысьці нас ад усяго благога, і збаў, Добры, душы нашы".

Узноў чуем гэтак "Уладару нябесны" замест "Нябесны Уладару", слова з расейскім канчаткам "Уцяшыцелю", а не як трэба было-б "Сучешніца", "Духу ісьціны", дзе належала-б "Духу праўды", а можа й прыямнейшае для вуха "Дусе праўды", "што ўсюды прысутны і ўсе напаўняеш", хоць лепей было-б "Ты, што /ц.-сл. "іже"/ ўскрозь бытны й усё поўніш", палянізм "Скарбніца добра", дзе адпавядала-б "Багацьце добра", неўпадобнае беларускай мове слова-монстр "жыцьцядацелю" на месцы "Даўца жыцьця", "ачысьці нас ад усяго благога", дзе-б падоходзіла "ачысьці нас ад усялякага блага", ды ўрэшт "збаў, Добры, душы нашы" замест "збаў, Ласкаў, нашыя душы".

Ідучы далей чытаем: "Найсьвяцейшая Тройца, зьлітуйся над намі, Госпадзе, ачысьці правіны нашы. Уладару, выбач бяспраўе наша. Сьвяты, наведай нас і аздараві нашы немачы дзеля імя Твайго".

Гэтак вярта задумацца, ці ў першым слове ня лепш было-б скарыстаць скарачаную хворму найвышэйшае ступені прыметніка, што пачынае ўваходзіць у беларускую мову, г.зн. у гэтым выпадку напісаць "Найсвятая", ды ўзважыць, ці пакінуць слова "Тройца", як яно ёсьць у жа-ночым родзе, ці заступіць згодным з сэнсам "Тройства".

Апрача таго "зьлітуйся над намі" патрабуе замены на "зьмілуй нас", "Госпадзе, ачысьці правіны нашы" на "Госпаду, ачысьці нашыя гра-гі", а замест "выбач бяспраўе наша" трэба паставіць "даруй нашыя няпраўнасьці", ды ўрэшт "наведай нас і аздараві нашы немачы дзеля імя Твайго" павінна гучэць "наведай /бяз "нас"/ і аздараві нашыя немачы дзеля Твайго імя".

Ня зжаліўся выдавец папраўленага ім малі-тоўніка й над тэкстам найбліжэйшае хрысьціян-скаму сэрцу малітвы "Войча наш", пачынае яе бо словамі "Ойча наш нябесны", хоць ува ўсіх мовах ейны пачатак мовіцца "Войча наш, Ты што /узноў ц.-сл. "іже"/ на небе ёсьць", а пабела-руску, магчыма, яшчэ лепш было-б "Войча наш, Той, што на небе Ты бытны".

Далей у перакладзе выяўляецца цалковае не-зразуменьне слова "святіцца", бо зь ягонага "сьвяціцца" находзіць думка, што тое Войчае імя павінна, або блішчэць сьвятлом, або самое сябе сьвяціць крапілам, калі ў запраўднасьці гэтка загад павяжаць Яго, як сьвятое, што па-беларуску можна выказаць "будзь Тваё ўсьвяча-нае імя".

Сумнеўна таксама, ці "валадарства" адказ-вае сэнсу царкоўна-славянскага слова "царст-вие", бо ўладу над сьветам Бог мае ўвесь час, а ягонага гаспадарства, дзе будучы выконвацца ўсе Ягонныя наказы, мы яшчэ чакаем, дык і трэ-ба клікаць "Тваё гаспадарства прыйдзі".

Калі йдзе праз "станься воля Твая, як у не-бе, так і на зямлі", дык аднаразовае й сконча-нае "станься" не адказвае цягламу й бясконца-му "будзь", і таму гэтка павінна быць "будзь Твая воля, як на небе, гэтак і на зямлі".

Сьледам маем "хлеба нашага штадзённага дай нам сёньня", дзе ня толькі, як і ўскрозь, чу-жы парадак словаў, але й "штадзённы" ня зго-даен із сэнсам "насушны", бо звужае разуме-ньне неабходнае на ўтрыманьне людзкага жы-цьця пахывы да патрэбы матэрыяльнае стравы, абы-ходзячы ня менш важнае духовае пасілканьне, чаго, каб не дапусьціць лепш падыйшло-б ска-рыстаць вывад із слова "пражыць" і мовіць "на-шага пражытнага хлеба сёньня нам дай".

Наступнае "і выбач нам правіны нашы, як і мы выбачаем вінаватым прад намі" ўражае ня толькі глухнёю да моўнае музыкі, але й няўця-мнасьцю сэнсу, не адно дзеля адценю паміж "оставі,оставляем" і "выбач, выбачаем", ды "долгі, должником", а "правіны, вінаватым", але й з набэжнага жартаўлівага пытаньня, ці выбачаем мы адно вінаватым сьпераду нас, не папускаючы тым, што ўвініліся ззаду.

Таму гэтка шмат гладчэй падыйшло-б сказаць "і даруй нам нашыя віны, гэтак, як і мы дароў-ваем тым, што віныя нам".

Зварот "і ня дай нас у спакусу", нават пры засьцярозе да "не введи" ў арыгінале, даклад-ней усё-ж трэба было-б перакласьці, як гэтка робіцца ў іншых мовах "і не ўвадзі нас у спа-кушэньне".

Урэшт "але збаў нас ад злога" выпучвае няў-кладнасьць у беларускай мове словаў "зло", ці "элы" да іхняю неадпаведнасьць ц.-славянскаму "лукавы", і таму гэтка нельга сказаць інакш, як "ад ліхога нас збаў".

Не маючы месца, ані цярплівасьці, каб бры-сьці ў бязглуздыццу глыбей, дакінем яшчэ, што ня толькі малітвы да Бога ў перакладзе абярну-тыя ў пасьмех і абразу, але й прасьбы да Божае Маці, як хоць-бы "Достойно есь" вызначаюцца няўцямнасьцю, якая паказваецца, між іншым, у званьні Яе "заўсёды шчаслівай", дзе да царк.-славянскага "присноблаженную" бліжэй было-б казаць "усьцяж усхваляную", а таксама замест "найчысьцейшую" магчыма паставіць "звышбэзза-ганную", ды ўрэшт замяніць "непарушнаю", што нагадвае расейскае слова "недотрога", бліжэй-шым да сэнсу "без истления" - "нязблагна", або "не зблагыўшы".

Як бачым з прыкладаў заганаьці адно коль-кі малітваў, мову, якой напісаны малітоўнік, зусім нельга назваць беларускай, а таму самое выданьне не заслугуе, каб браць яго ў рукі, бо ў ім пародыя нашае гутаркі й непавага да

Бога.

Калі-б гэткай карыкатурай роднае мовы хто-колечы адважыўся выпускаць у сьвет нейкі друк у Польшчы, ці Расеі, дык яго, пэўна, палічылі-б ненармальным і ўсё выданьне пайшло-б у макулатуру, а ў нас за падпарадкаваньне царкоўных справаў круцельствам эміграцыйных палітыканаў, чалавек, які да беларускае мовы мае аднолькавае дачыненне, што кулак да носа, узвышаецца, як новы Скарына й атрымоўвае на псоў, і шкоду, гэтак патрэбныя, ці на адну добрую мэту, грошы.

Таму нельга далей дапусьчаць, каб гэткае наўмыснае нявечаньне роднае мовы лічылася ў нас дабрадзеяствам і трэба ўрэшт папярэдзіць кожнага беларуса, што друкаваньня таронцкім выдаўцом малітоўныя й багаслужбовыя тэксты да належна зробленых перакладаў на беларускую мову й да Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы, як і ён сам, ніякага дачынення ня маюць.

ЗАКЛІК

Дарагія праз Хрыста Сёстры й Браты!

З Божае Ласкі Беларускі Народ атрымаў дзяржаўную незалежнасьць бяз збройнага цяпер за яе змаганьня й спадарожных зь ім крываваў людзкіх стратаў.

Бязбойнае й бясскрывае ўжыццяўленьне аддаўніх латуценняў ды ймкненьняў лепшых сыноў і дачок Беларускага Народу да свабоды не адхіліла, усё-ж, перад цяперашнім ягоным пакаленьнем змаганьня за захаваньне й умацаваньне гэтае лёгка, здавалася-б, прыйшлае незалежнасьці.

Змаганьне за яе адбываецца, аднак, не на біцьвяных гонях, а на палёх ідэалагічнага дужаньня й абярненьня гэтае гістарычнае нагоды нацыянальнага ратунку ў вадчувальную кожнаму грамадзяніну, і вартасную яму спраўднаньне.

У кожным змаганьні, як і дзе яно ня йшло-б, спадзеў і задатак на перамогу дае ў першую чаргу пацуюць дагоднасьці бароненае справы Божай Волі ды ўпэўненасьць, што паслужынасьць Знайвышнім наказам праз удзел у гэтым змаганьні ёсьць, якраз і зарукай гэтае перамогі.

Гэткую непахісную ўпэўненасьць, праўдзівым навучэньнем мудрасьці стварэньня сьвету ў ягонай рознасьці ды Хрыстовага наказу любасьці да найбліжэйшых, можа даць Беларускаму Народу толькі Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царква.

Нажаль, у сеньняшніх абставінах гэтай роднай Беларускай Царкве доступу да свайго Краю й месца там няма, а чужым і варожым сілам Расейскае Праваслаўнае Царквы, ды Польскага Католіцкага Касьцёла дадзеная поўная свабода забіваць у беларускіх душах любасьць да свае Бацькаўшчыны, ды насаджваць у іх зрадніцтва на карысьць усходніх, ці заходніх суседаў.

Гэткае становішча ў рэлігійным жыцьці й слабасьць з гэтае прычыны нацыянальнага адраджэньня Беларусі, ды станаўленьня Ейнае дзяржаўнасьці, ідзе ня толькі з апанаваньня ўладнае структуры ўпорыста сабатажніцкімі рэшткамі былога савецкага апарату, але й больш яшчэ з уявы пагрозы павадной ролі адраджэнскага актыву, які той на Бацькаўшчыне й на эміграцыі, бачыць у адбудове нацыянальнае Беларускае Праваслаўнае Царквы.

Усьведаміўшы гэтую горкую праўду, ня варта, аднак, упадаць у зьнявер, але й згадам Божае Ласкі, што абдарыла нас незалежнасьцяй, у думцы, цвёрда верыць у мудрасьць гэтае самае Знайвышняе Ласкі паклікаць, калі прыйдзе вызначаная пара, нашу Сьвятую Царкву да ратунку й умацаваньня найдаражэйшага ў сьвеце дару незалежнасьці.

А каб настаньне тае пары наблізіць і ўпэўніць, трэба маліцца й на гэтую мэту працаваць ды забясьпечваць гэтай вялікай мэце моцную базу дзеля ейнага ўжыццяўленьня.

Гэткай галоўнай базай прышлага ўзнаўленьня Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы на Бацькаўшчыне ўжо дзесяцігодзьдзямі быў і застаецца Катэдральны Сабор Сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне й нельга дапусьціць, каб ягонае йснаваньне з паверу варожым намовам, безнадзейнасьці, або абьякавасьці стала пад сумневам.

Таму, калі ласка, знайшоўшы паглядам у собскае сэрца водбліск там Божае Волі, шчодрой каляднай ахвярай спрычыніцеся да захаваньня нашае супольнае Сьвятыні ў добрым стане.

А за гэты Ваш добры ўчынак няхай пашле Вам народжаны ў Бэтлезме Дзіцятка-Бог радасьць у Калядныя Сьвята ды ўзнагародзіць духовым, і матэрыяльным багацьцем у Новым 1995-м Годзе!

Парахвіяльная Рада
Катэдральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага
ў Брукліне

CHURCH MESSENGER

401 ATLANTIC AVENUE

BROOKLYN, N. Y. 11217

